

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44896
Nom	Sociedad del conocimiento y comunicación
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunicac.Polític.Soc_18-V1	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunicac.Polític.Soc_18-V1	7 - Sociedad del conocimiento y comunicación	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CARRATALA SIMON, FRANCISCO ADOLFO	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

La matèria Societat del Coneixement i Comunicació s'integra en el primer semestre del Màster oficial en Nous Periodismes, Comunicació política i Societat del Coneixement i és concebuda com a pilar comú respecte dels dos grans àmbits abordats en aquest programa de postgrau, relacionats amb l'exercici periodístic i la comunicació política. Les assignatures que conformen aquesta matèria busquen explorar el procés comunicatiu des de la seva articulació amb els fenòmens de caràcter geoestratègic així com de transformació i mobilització social. Per tant, la matèria s'aproxima a l'estudi i reflexió de la comunicació en el context actual mitjançant l'anàlisi i la discussió entorn de les oportunitats i desafiaments que planteja en la societat xarxa així com sobre les perspectives i instruments teòrics sorgits per al seu examen. Els continguts d'aquesta matèria contemplen els coneixements previs adquirits per l'alumnat en les assignatures precedents.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunicac.Polític.Soc_18-V1

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Desenvolupar la sensibilitat pel treball realitzat amb rigor, compromís i èmfasi en correspondència amb els altres, a través del llenguatge inclusiu, no sexista i no discriminatori.
- Aconseguir capacitat organitzativa i relacional per a integrar el treball i les capacitats personals en el treball col·lectiu desenvolupat en equip, fins i tot en entorns d'acompliment caracteritzats per la multidisciplinarietat.
- Identificar, analitzar i integrar la diversitat de posicions i interessos dels actors implicats en les relacions comunicatives analitzades, inclosa la posició i els interessos de qui desenvolupa la recerca sociocomunicativa.
- Reconèixer i explicar les implicacions ètiques, deontològiques i responsabilitat social derivades dels resultats de la recerca i els seus efectes sobre la presa de decisions dels actors implicats.
- Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raons econòmiques o ètniques, per l'opció sexual o per les creences..
- Respectar i promocionar els principis d'igualtat entre homes i dones, d'accessibilitat universal de les persones amb diversitat funcional, així com els valors democràtics, la cultura de la pau i de la sostenibilitat.
- Ser capaç d'establir i delimitar en termes de fonts, de protocols d'elaboració, de deontologia professional i de responsabilitat pública, els perfils del periodisme rigorós i de qualitat elaborats en tot tipus d'àmbits, però especialment en aquells espais emergents de la realitat social contemporània.
- Capacitat per a diferenciar i discutir conceptes que donen compte de les transformacions socials, comunicatives i culturals en les societats avançades en les últimes dècades, entre els quals destaquen els de societat de coneixement, societat xarxa, globalització/mundialització, societat de la informació, democràcia d'audiències, fragmentació d'audiències, ciberpolítica, comunitats en xarxa i uns altres similars que concerneixen de forma especial als àmbits informacional i comunicatiu.

- Capacitat per a delimitar un marc conceptual de caràcter transversal i pluridisciplinari amb l'objectiu de determinar les interconnexions entre societat, política i mitjans de comunicació.
- Capacitat per a diferenciar i discutir les formes de transmissió a la ciutadania de les polítiques públiques de tota mena des de les institucions.
- Ser capaç de fer treballs d'ordre teòric en el camp específic de la comunicació i el periodisme.
- Ser capaç de fer treballs pràctics, adaptats a entorns comunicacionals reals, amb especificitat en els camps de la comunicació política i/o de les noves especialitzacions periodístiques, aplicant els coneixements, les capacitats i les habilitats adquirides.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Capacitat per a relacionar els continguts teòrics de la teoria de la comunicació, de la geopolítica i de l'acció col·lectiva al periodisme contemporani.
2. Capacitat per a analitzar i avaluar la inserció de la informació en els mitjans de comunicació de masses en la relació entre sistemes polítics i sistemes comunicatius.
3. Capacitat per a analitzar i avaluar la rellevància de la informació pública en les Relacions Internacionals, així com per a captar els discursos que construeixen les imatges de la *alteridad en el context de les relacions d'índole internacional.
4. Capacitat per a analitzar i avaluar la incidència del periodisme en les diferents formes de mobilització i acció col·lectiva.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Teories de la comunicació, ecosistema comunicatiu i ciutadania

- La teoria com a mitjà de conèixer la realitat comunicativa *hipermutante. De les teories de la comunicació en les societats de cultura i comunicació de masses a les de les societats de la informació i del coneixement. Reconfiguració i complementarietat dels paradigmes del camp comunicatiu i crítica del *tecnoliberalismo.
- La primacia de l'eco-comunicatiu. El trànsit dels ecosistemes comunicatius en l'era d'Internet. Conceptualització i *operacionalidad de l'ecosistema de la comunicació actual. Del *mediacentrismo analògic a les maneres, els processos i les mediacions digitals. *Hipermediaciones.
- Teoria social i comunicació ciutadana. El camp periodístic digital. Naturalesa i transformació dels nous periodismes i rols dels seus professionals. Oportunitats i límits per a una informació cívica i republicana.
- Antropologia comunicativa. *Cibercultura i alienació. De la societat de l'espectacle a la societat espectacular. Vida de consum, relacions humanes i subjecte social. Conseqüències socioculturals i personals. Benestar humà.
- Moviments socials pro ciutadania i comunicació democràtic-alliberadora. Aportacions cívico-comunicatives. Ciutadania activa i comunicació per a una democràcia participativa i deliberativa.

Processos informatiu-comunicatius de producció i recepció de significats en l'era digital.

2. Geopolítica i periodisme

- Geopolítica i (donis) ordre global. Fragmentació, complexitat i incertesa en un món multi(uni)polar. Nous i vells actors geopolítics. La recomposició del poder i noves centralitats. Més enllà dels Estats. Els nous imperis del segle XXI. Els grans desacoblaments i les seves conseqüències (geo)polítiques. Globalització, Estats i democràcies. El Gran trilema. Llibertats, empoderament ciutadà. Dret a la informació i control des del poder.

- Els conflictes i les guerres en el segle XXI. Una complexa geografia dels conflictes. Les guerres del segle XXI. Ètica i acció humanitària. Els nous actors post-polítics. Nous riscos i amenaces globals. Geopolítica, medi ambient i recursos naturals. Nova geografia dels conflictes. La crisi climàtica i les seves implicacions geopolítiques.

- Europa com a projecte geopolític i com a actor global. La UE com a projecte geopolític. El context geopolític actual i les seves implicacions a Europa occidental. Crisi existencial i riscos de fractura social i política. Europa com a actor global. Europa i les seves fronteres. El futur de la Unió Europea. Espanya en el món. Tendències recents i possibles escenaris de futur.

3. Acció col·lectiva i comunicació

- Anàlisi de l'entorn polític per a l'acció col·lectiva. Elaboració de plans de diagnòstic del context social i polític per a la planificació comunicativa. L'organització dels departaments de comunicació de les organitzacions socials. La fabricació del discurs en les entitats socials. Periodisme i activisme. Els mitjans alternatius.

- Direcció estratègica de la comunicació de les organitzacions. Comunicació institucional. Comunicació interna com a recurs de cohesió dels grups de la societat civil. Elements de relació entre les institucions públiques i les organitzacions socials. Gestió de les crisis.

- De l'acció col·lectiva a l'acció connectiva. Frames i mobilització ciutadana. Dels públics a les multituds. Interacció i relacions dels moviments socials amb actors institucionals i mediàtics. La xarxa i l'activisme digital: característiques i transformacions de la mobilització en i a partir d'Internet.

- Reptes i límits de la recerca en moviments socials. Les tensions entre l'espai offline i l'online. Del clicktivism al hacktivism. Discursos fragmentats i bombolles virtuals. Els *contramovimientos i l'activisme conservador. Nous processos de comunicació i exclusió en la xarxa: el discurs d'odi en Internet.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	37,50	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	12,50	0
Elaboració de treballs individuals	50,00	0
Estudi i treball autònom	50,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent combina diverses modalitats, que inclouen:

- Lliçons magistrals, destinades a presentar els conceptes i plantejar les línies fonamentals dels continguts de la matèria.
- Assistència i participació en tallers, seminaris i conferències, en els quals es desenvoluparan debats i discussions obertes sobre lectures o estudis de cas que el professorat plantejarà.
- Tutories personals per a l'orientació i discussió individual amb l'alumnat sobre els treballs emmarcats en la matèria.

AVALUACIÓ

Cal assistir al 80% de les classes per poder ser avaluats de l'assignatura

L'assignatura s'avaluarà a través de les següents proves, amb la ponderació que s'indica sobre la nota global del mòdul:

- L'examen d'una part dels continguts de la matèria (30%)
- La participació en els seminaris de discussió i lectura plantejats a l'aula (20%)
- La realització d'un treball de curs, que permeti tractar en profunditat continguts de la matèria, a partir d'un estudi de cas que haurà de ser pactat amb el professorat (50%).

ATENCIÓ: Els treballs, exàmens o qualsevol altra activitat que l'alumnat elabori per a la seva avaluació docent hauran de ser originals, sense plagi ni ús indegut de la intel·ligència artificial. La detecció de plagi, com falta greu, donarà lloc a la suspensió immediata de la respectiva convocatòria del curs. També es considerarà falta greu, i per tant donarà lloc a la suspensió immediata de la convocatòria, la còpia o facilitar la còpia de treballs entre alumnes de la titulació; accedir irregularment o apropiar-se anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la personalitat en exàmens. Quan es detectin les faltes greus esmentades en aquest punt, el professor haurà de comunicar-lo a la coordinació de la Titulació.

ATENCIÓ : l'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Castells, M. (2015). Redes de indignación y esperanza: los movimientos sociales en la era de Internet. Madrid: Alianza
- Castells, M. (2000). La era de la información. Vols. I-II-III. Madrid, Alianza.
- Scolari, C. (2008). Hipermediaciones. Elementos para una Teoría de la Comunicación Digital Interactiva. Barcelona: Gedisa
- Bauman, Z. (2013). La cultura en el mundo de la modernidad líquida. Madrid: FCE
- Mari Sáez, V.M. y Ceballos Castro, G. (coords.) (2018). Desbordes comunicativos: comunicación, ciudadanía y transformación social. Madrid: Fragua
- Cárdenas Lorenzo, L. (2009). Comunicación y construcción de ciudadanía: aporte para el desarrollo. Madrid: Libros de la Catarata
- Zapata-Barrero, R. (2001). Ciudadanía, democracia y pluralismo cultural, hacia un nuevo contrato social. Barcelona: Anthropos.
- Moura de Oliveira, F. (2018). La semiosis de la noticia: movimientos sociales en red y crisis del periodismo. Barcelona: Editorial UOC.
- Cintra Torres, E. & Mateus, S. (2015). From multitude to crowds: collective action and media. New York : Peter Lang.
- Bennett, W.L. & Segerberg, A. (2013). The Logic of Connective Action: Digital Media and the Personalization of Contentious Politics. New York: Cambridge University Press.

Complementàries

- Castells, M. (2008). Los medios de comunicación en la sociedad red. Barcelona: UOC
- Chillón, A. y Duch, Ll. (2016). Sociedad mediática y totalismo. Antropología de la comunicación. Vol. II. Barcelona: Herder
- Solove, D.J. (2004). The Digital Person: Technology and Privacy in the Information Age. New York: NY UP.
- Sadin, Éric (2017). La siliconización del mundo: la irresistible expansión del liberalismo digital. Buenos Aires: Caja Negra
- Bauman, Z. (2007). Vida de consumo. Madrid: FCE
- Lévy, P. (2007). Cibercultura. La cultura en la sociedad digital. Rubí (Barcelona): Anthropos
- Francisco, A. de (2007). Ciudadanía y democracia: un enfoque republicano. Madrid: Libros de la Catarata
- Collins, R. (2005). Sociología de las filosofías. Una teoría global del cambio intelectual. Barcelona: Hacer Editorial.

Ullán de la Rosa, F.J. (2017). Teorías sociológicas de los movimientos sociales. Madrid: Catarata.
Therborn, G. et al. (2016). Nuevas masas, nuevos medios. Madrid: Traficantes de sueño.

